

Věty o konceptuálním umění, 1967 (K přednášce 14. 10. 2019, rekapitulace 21. 10. 2019)

1. *Konceptuální umělci jsou spíše mystici než racionalisté. Dosahují závěrů, které logika nemůže pojmout.*
2. *Racionální úvahy opakují racionální názory.*
3. *Iracionální názory vedou k novým zkušenostem.*
4. *Formální umění je nevyhnutelně racionální.*
5. *Iracionální myšlenky by měly být následovány rozhodně a logicky.*
6. *Pokud umělec změní svůj názor v průběhu vykonání díla, kompromituje výsledek a opakuje v minulosti dosažené výsledky.*
7. *V procesu, který zahrnuje vznik nápadu až po dokončení díla, je umělcova vůle druhotná. Jeho vůle může být pouze projevem jeho ega.*
8. *Pokud jsou používána slova jako malba a socha, implikují celou tradici a předpokládají následné přijímání této tradice, a tím kladou omezení na umělce, který tudíž váhá při vytváření umění, které by tato omezení přesahovalo.*
9. *Koncept a myšlenka jsou dvě různé věci. Koncept obsahuje všeobecný směr, zatímco myšlenka je komponent. Myšlenky uskutečňují koncept.*
10. *Myšlenky mohou být umělecká díla; jsou ve vývojovém řetězci, který případně může zaujmout nějakou formu. Všechny myšlenky nemusí být nezbytně nutně fyzicky vykonané.*
11. *Myšlenky nemusejí nezbytně nutně přicházet v logickém pořadí. Mohou se vyvíjet nečekanými směry, nicméně myšlenka musí být dokončena v mysli před tím, než se zformuje myšlenka následující.*
12. *Pro každé umělecké dílo, které se stává hmotné, existuje mnoho jeho variací, které hmotné nejsou.*
13. *Umělecké dílo může být považováno za vodič mezi myslí umělce a pozorovatele. Nikdy by ale k pozorovateli nemělo doopravdy dosáhnout a také by nikdy nemělo opustit umělcovu mysl.*
14. *Slova jednoho umělce k druhému mohou vyvolat myšlenkový řetězec pokud spolu sdílejí společný koncept.*
15. *Protože žádná forma není ve své podstatě důležitější než ostatní formy, umělec může rovným dílem používat jakoukoliv formu od slovního vyjadřování (ať mluvou či písmem) až k fyzické realitě.*
16. *Pokud jsou používána slova a pokud vznikla z myšlenek o umění, potom jsou pouze uměním a nikoliv literaturou, stejně tak, jako čísla nejsou matematikou.*
17. *Všechny myšlenky jsou umění, pokud se uměním zabývají a pokud spadají do konvenčního pojetí umění.*
18. *Lidé se obvykle snaží pochopit umění minulosti tak, že na něj aplikují současné konvence, z čehož vzniká nepochopení umění minulosti.*
19. *Konvence v umění jsou pozměňovány uměleckými díly.*
20. *Úspěšné umění mění naše porozumění konvencím tak, že mění naše vnímání.*
21. *Vnímání myšlenek vede k novým myšlenkám.*
22. *Umělec si nemůže představit své umění, a nemůže ho pochopit, dokud není úplné.*
23. *Umělec může špatně pochopit umělecké dílo (porozumět mu jinak než umělec), nicméně stejně může být sveden svým vlastním nesprávně vyloženým myšlenkovým řetězcem.*
24. *Vnímání je subjektivní.*
25. *Není nezbytně nutné, aby umělec rozuměl svému vlastnímu umění. Jeho vnímání není ani lepší ani horší než vnímání ostatních.*
26. *Umělec může vnímat umění ostatních lépe než své vlastní umění.*
27. *Koncept uměleckého díla může zahrnovat podstatu díla nebo proces, při kterém je vytvářeno.*
28. *Pokud je myšlenka díla stanovena v umělcově mysli a je rozhodnuto o jeho konečné formě,*

je celý proces pouze dokončen naslepo. Existuje zde mnoho vedlejších podnětů, které umělec nemůže pojímat. Tyto podněty však mohou být použity jako myšlenky pro nová díla.

29. Proces je mechanický a nemělo by s ním být manipulováno. Měl by se vyvíjet svévolně.

30. V uměleckém díle je obsaženo mnoho různých prvků. Ty nejdůležitější jsou také nejzřejmější.

31. Pokud umělec používá stejnou formu ve více dílech a mění použitý materiál, lze předpokládat, že umělcův koncept se týkal použití materiálu.

32. Banální myšlenky nemohou být zachráněny nádherným provedením.

33. Je složité zpackat dobrý nápad.

34. Když se umělec naučí dělat své řemeslo příliš dobře, vytváří povrchní umění.

35. Tyto věty jsou poznámkami o umění, nejsou však umění samo o sobě.“

Citace: Srp, Karel (ed.). *Minimal Earth concept art*. Praha: Jazzová sekce, 1982, s. 329-331.

Uvedeno v knize *Mezi slovem, akcí a obrazem – příspěvek k interdisciplinaritě tvůrčího procesu* (Zbyněk Fišer – Vladimír Havlík – Radek Horáček), Brno, MUNIPRESS 2010